

Ny kraft: Endelige tillatelser og utbygging

3. kvartal 2017

Dette er en oversikt over Olje- og energidepartementets (OED), fylkeskommunenes og Norges vassdrags- og energidirektorats (NVE) vedtak om konsesjon og konsesjonsfritak for nye kraftprosjekter, og innrapportert oppstart av ny kraftproduksjon. Oversikten omfatter ny vannkraft og vindkraft i Norge, og status for godkjenning av anlegg for elsertifikatordningen. For vannkraftprosjekter skiller det mellom opprusting og utvidelse, små vannkraftverk samt vannkraft over 10 MW.

Spørsmål kan rettes til Seksjon for ressurs og kraftproduksjon i NVE, v/Fredrik Arnesen (tlf. 416 69 694) eller Astri Gillund (tlf. 22 95 93 42).

Tillatelser, vedtak og saker til behandling

I tredje kvartal 2017 ble det gitt endelig tillatelse av OED, NVE eller fylkeskommunene til 167 GWh ny vannkraftproduksjon og 270 GWh ny vindkraftproduksjon. Det ble gitt endelig avslag til 64 GWh vannkraftproduksjon og 540 GWh vindkraftproduksjon i samme periode.

Sammenlagt er det gitt endelig tillatelse til 2,1 TWh ny kraftproduksjon i de tre første kvartalene. Søknader om 1,4 TWh ny kraftproduksjon har fått avslag.

I tredje kvartal ga myndighetene endelig konsesjon eller konsesjonsfritak til 11 små vannkraftverk med en estimert samlet kraftproduksjon på 100 GWh. Det er gitt konsesjonsfritak til opprustning av Rana kraftverk i Rana kommune som vil øke produksjonen med ytterligere 15 MW og 50 GWh og nytt Suvdøla kraftverk i Drangedal kommune som vil øke produksjonen med 17 GWh.

OED ga endelig konsesjon til Stokkfjellet vindkraftverk på 90 MW i Selbu kommune som vil bidra med 270 GWh ny vindkraftproduksjon.

Samlet produksjonsmengde som nå har endelig tillatelse til å bygge ut men som ikke har startet bygging er på 17,1 TWh, fordelt på 11,6 TWh vindkraft og 5,5 TWh vannkraft. Dette er 0,3 TWh lavere enn foregående kvartal.

I tredje kvartal fikk Kopperaa vindkraftverk endelig avslag, og myndighetene ga samlet sett endelig avslag til fire søknader om små vannkraftverk.

I tredje kvartal ble det trukket søknader på til sammen 240 GWh.

NVE har åpnet en ny revisjonssak. Dette gjelder vilkårsrevisjon for Eidfjordvassdraget.

Byggeaktivitet og idriftsettelse

I tredje kvartal har NVE registrert at det er satt i drift to små vannkraftverk med en samlet årsproduksjon på 40 GWh. Videre er Hamnefjell vindkraftverk i Båtsfjord kommune på 52 MW satt i drift med en årlig produksjon på 186 GWh, samt Tellenes vindkraftverk i Sokndal kommune på 160 MW med årlig produksjon på 550 GWh. Totalt ble det satt i drift 776 GWh ny kraftproduksjon i tredje kvartal.

Sammenlagt er det satt i drift 1061 GWh ny kraftproduksjon hittil i år.

Det ble startet bygging av to vindkraftverk i tredje kvartal, Sørfjord på 306 GWh og Midtfjellet 3 med produksjon på 136 GWh, samt Leikanger vannkraftverk på 77 MW med årsproduksjon på 203 GWh. Ved utgangen av tredje kvartal er det registrert om lag 6,5 TWh ny kraftproduksjon som er under bygging, fordelt på 4,2 TWh ny vindkraftproduksjon og 2,3 TWh ny vannkraftproduksjon. Dette er omtrent på nivå med foregående kvartal.

Godkjenning for elsertifikatsystemet

I elsertifikatsystemet ble det i tredje kvartal godkjent 10 nye vannkraftanlegg med en samlet årsproduksjon på 145 GWh og Tellenes vindkraftverk på 550 GWh godkjent. I løpet av årets tre første kvartaler ble det godkjent anlegg med en årsproduksjon på 1085 GWh.

Siden oppstart av ordningen i 2012 er det ved utgangen tredje kvartal 2017 til sammen godkjent 7,6 TWh norsk produksjon i elsertifikatsystemet. Av dette inngår 4,5 TWh i måloppnåelsen på 28,4 TWh.

Tabeller

Tabell A: Endelig konsesjon/fritak	3. kvartal 2017			Sum 2017		
	Teknologi	Antall	MW	GWh	Antall	MW
Små vannkraftverk (<10 MW)	11	35	100	51	154	425
Opprusting og utvidelse	2	20	67	9	166	237
Vannkraft > 10 MW	0	0	0	3	150	486
Vindkraft	1	90	270	5	317	951
Sum	14	145	437	68	786	2 099

Tabell A viser hovedtall for saker der det har blitt gitt endelig tillatelse til realisering av kraftproduksjon i løpet av kvartalet og i sum for hele året. Tallene inkluderer vedtak om konsesjonsfritak, men ikke om konsesjonsplikt. Disse tallene inngår i tabell D, såfremt kraftverkene ikke er bygget og satt i drift. Saker som er til klagebehandling er ikke inkludert.

Tabell B: Endelig avslag	3. kvartal 2017			Sum 2017		
	Teknologi	Antall	MW	GWh	Antall	MW
Små vannkraftverk (<10 MW)	4	8	22	38	127	367
Opprusting og utvidelse	1	0	42	2	0	43
Vannkraft > 10 MW	0	0	0	0	0	0
Vindkraft	1	180	540	3	324	972
Sum	6	188	604	43	451	1 382

Tabell B viser hovedtall for saker det er gitt endelig avslag på søknad om tillatelse til realisering av kraftproduksjon. Dette gjelder søknader avsluttet i løpet av kvartalet og i sum for hele året. Saker som er til klagebehandling er ikke inkludert.

Tabell C: Ny produksjon	3. kvartal 2017			Sum 2017		
	Teknologi	Antall	MW	GWh	Antall	MW
Små vannkraftverk (<10 MW)	2	13	40	17	71	224
Opprusting og utvidelse	0	0	0	0	0	0
Vannkraft > 10 MW	0	0	0	2	42	101
Vindkraft	2	212	736	2	212	736
Sum	4	225	776	21	325	1 061

Tabell C viser hovedtall for nye kraftverk som er satt i drift, så fremt NVE har fått melding om dette.

Teknologi	Under bygging			Gitt tillatelse, ikke bygd			Sum endelig tillatelse, ikke idriftsatt		
	Antall	MW	GWh	Antall	MW	GWh	Antall	MW	GWh
Små vannkraftverk (< 10 MW)	35	195	588	426	1 053	3 224	461	1 248	3 812
Opprusting og utvidelse	12	522	886	42	452	828	54	974	1 714
Vannkraft > 10 MW	7	301	839	19	491	1 479	26	792	2 318
Vindkraft	12	1240	4 217	54	4 210	11 602	66	5 450	15 819
Sum	66	2 257	6 530	541	6 207	17 132	607	8 464	23 662

Tabell D viser hovedtall for prosjekter som har endelig tillatelse, men som ikke er satt i drift, fordelt på prosjekter under bygging og prosjekter der bygging ikke er startet. For noen prosjekter kan det være igangsatt bygging av bare deler av produksjonen tillatelsen gir rom for. Dataene inkluderer ikke saker som er til klagebehandling.

Tabellen under viser fylkesvis fordeling av potensialet fra stadiet «gitt tillatelse, ikke bygd» i tabell D fordelt på små vannkraftverk, vannkraftverk over 10 MW inkludert opprusting og utvidelse og vindkraftverk.

Fylke	Små vannkraftverk (< 10 MW)		Over 10 MW inkludert opprusting og utvidelse		Vindkraft	
	Antall	GWh	Antall	GWh	Antall	GWh
Østfold	2	8			1	235
Akershus						
Oslo						
Hedmark	6	19	4	240	1	444
Oppland	9	77	3	42		
Buskerud	10	35	3	141		
Vestfold						
Telemark	27	117	6	252		
Aust-Agder	10	142	2	91	1	32
Vest-Agder	29	135	5	250	3	919
Rogaland	33	206	3	65	16	1 320
Hordaland	64	476	9	241	2	11
Sogn og Fjordane	75	703	9	585	7	1 067
Møre og Romsdal	35	203	3	45	2	1 165
Sør-Trøndelag	16	116	1	0	8	2 630
Nord-Trøndelag	17	146	1	111	5	923
Nordland	62	590	7	99	3	1 358
Troms	29	227	4	142	3	843
Finnmark	2	24	1	3	2	655
Totalsum	426	3 224	61	2 307	54	11 602

Tabell E: Totalt antall saker til behandling hos myndighetene, og i tillegg saker hvor utredningsprogram er fastsatt

Teknologi	Saker til behandling			Utredningsprogram fastsatt		
	Antall	MW	GWh	Antall	MW	GWh
Små vannkraftverk (<10 MW)	241	704	2 218	0	0	0
Opprusting og utvidelse	51	630	1 234	0	0	0
Vannkraft > 10 MW	18	508	1 502	0	0	0
Vindkraft	18	2 771	8 312	10	1 879	5 637
Sum	328	4 613	13 265	10	1 879	5 637

Tabell E viser saker som ved utløpet av kvartalet fortsatt er i saksbehandlingsprosess i NVE, OED eller fylkeskommunen, og som ikke har endelig vedtak. Dette inkluderer meldinger, søknader, innstillinger og vedtatte saker som ikke er endelige i form av at de er påklaget. Tabellen inkluderer også saker som er til vurdering av konsesjonsplikt. Noen sakstyper er ikke inkludert. Dette gjelder saker stilt i bero, vindkraftsaker etter havenergi-loven, og saker om revisjon av vilkår for vannkraftverk. I tillegg vises saker hvor utredningsprogram er fastsatt. Vær oppmerksom på at saker til behandling omfatter flere stadier og myndigheter i saksbehandlingen.

Tabell F: Elsertifikater	3. kvartal 2017		Sum 2017	
	Antall	GWh	Antall	GWh
Søknader under behandling	2		3	
Godkjente anlegg	11	695	40	1 084
<i>Av dette: I overgangsordningen</i>	0	0	6	57
<i>Av dette: Ikke i overgangsordningen</i>	11	695	34	1 027
Avslag	0		0	

Tabell F viser NVEs vedtak når det gjelder søknad om godkjenning for elsertifikatsystemet. Se også [NVEs nettsider](#) for en prosjektvis oversikt.

Om rapporten

Oversikten er utarbeidet av NVE og blir publisert hvert kvartal. Rapporten viser oppdaterte tall for foregående kvartal og totaltall for kalenderåret. Rapporten publiseres en måned etter kvartalets slutt, for å sikre tid til at klagefrist kan løpe og til kvalitetssikring av tallgrunnlaget.

Oversikten viser summen av endelige tillatelser¹ gitt av energimyndighetene. Et vedtak er endelig enten når NVEs eller fylkeskommunens vedtak ikke påklages eller når OED har gjort vedtak etter klagebehandling eller innstilling. Søknadsprosessen og saksgang varierer noe avhengig av konsesjonstype. Beskrivelse av saksgang for konsesjonssaker kan finnes på [NVEs internettsider](#)².

Tallene i denne oversikten vil ikke direkte kunne sammenlignes med tall for NVEs vedtak isolert sett, fordi NVEs vedtak kan klages inn til OED. En klage gjør at endelig vedtak kommer senere og at utfallet av myndighetenes vurdering kan bli endret.

Informasjonen er basert på NVEs databaser, som også inneholder informasjon om OEDs vedtak. Informasjonen i databasene registreres hovedsakelig manuelt, og det tas forbehold om mulige feil og unøyaktigheter.

Oversikten over utbygd vannkraft er basert på løpende innrapportering fra utbyggerne. Informasjon om anlegg som er under bygging hentes fra flere kilder, særlig godkjenning av detaljplaner, men også fra media og direkte kontakt med utbyggere.

¹ Med "endelig tillatelse" menes endelig konsesjon eller fritak for konsesjonsplikt der vedtaket enten ikke er påklaget eller er ferdig klagebehandlet. Vi gjør oppmerksom på at det kreves ytterligere myndighetsgodkjenning av NVE og/eller andre før et kraftverk kan bygges, avhengig av sakstype.

² <https://www.nve.no/energiforsyning-og-konsesjon/>